

Қазақстан 2050

III ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ

Алматы, Қазақстан, 4-15 сәуір, 2016 жыл

Студенттер мен жас ғалымдардың

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты халықаралық ғылыми конференциясының

МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 11-13 сәуір, 2016 жыл

2-ТОМ

III МЕЖДУНАРОДНЫЕ ФАРАБИЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ

Алматы, Казахстан, 4-15 апреля 2016 года

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции
студентов и молодых ученых

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 11-13 апреля 2016 года

Том 2

III INTERNATIONAL FARABI READINGS

Almaty, Kazakhstan, 4-15 April, 2016

MATERIALS

of International Scientific Conference
of Students and Young Scientists

«FARABI ALEMI»

Almaty, 11-13 April, 2016

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЗАҢ ФАКУЛЬТЕТІ

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

AL - FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

**III ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ**

Алматы, Қазақстан, 2016 жыл, 4-15 сәуір

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ» атты
халықаралық ғылыми конференциясының

МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 2016 жыл, 11-13 сәуір
II ТОМ

**III МЕЖДУНАРОДНЫЕ
ФАРАБИЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ**

Алматы, Казахстан, 4-15 апреля, 2016 г.

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»
Алматы, Казахстан, 11-13 апреля, 2016 г.
ТОМ- II

**III INTERNATIONAL
FARABI READINGS**

Almaty, Kazakhstan, 4-15 April, 2016

MATERIALS

Of International Scientific Conference
of Students and Young Scientists
«FARABI ALEMİ»
Almaty, Kazakhstan, 11-13 April, 2016
Volume II

Алматы
«Қазақ университеті»
2016

шікізатты жоғалту нормативтерін бекітумен ғана шектеледі (жалпы таралғандарды қоса алғанда) Бірақ та іздеуіңде көрсетілгендей, аталған жоғалтудың нормаларын белгілеу негізінен салық салу мақсатында қарастырылады.

Ғылыми әдебиеттерде жер қойнауы туралы заңнамаға пайдалы қазбаларды алудың арнайы нормативтерін енгізу мақсатында жаһандық бірнеше рет айтылған болатын. Ал бұл, өз кезегінде, минералды-шікізаттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету контекстінде жасалған қадам десек болады.

Мысалы, Р.Р. Ямалетдиновтың көзқарасы мынадай: "пайдалы қазбаларды алуды нормалаудың мақсатында минералды-шікізаттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету аспектісінде нақты экономикалық шарттар орын алуы қажет: а) ішкі нарықтың пайдалы қазбаларға (жеке жеке түрі бойынша) деген сұранысы, олардың соңғы жылдардағы мәліметтері мен аталған көрсеткіштердің жақын арадағы 10-жылдық мерзімге болжауы; б) энергоресурстарды экспорт бойынша жеткізудің жағдайларын қамтамасыз ететін нарық жағдайы; в) пайдалы қазбалардың түрлері бойынша қажеттілік; г) жалпы саны бойынша мәліметтер (теңгерімдік және теңгерімнен тыс)" [6].

Қазбаларды пайдалану мәселесін әр қырынан қарастыру ақпаратты болып отыр. Өйткені кез-келген елдің үлкен қазынасы, байлығы оның жері және де жер қойнауы болып табылады. Сондықтан да оны барынша игілікке айналдыра отырып пайдалану белгілі-бір маңызды міндеттерді шешкенді талап етеді. Осы міндеттер экологиялық нормалаудың негізін құрайды десек те болады. Яғни, экологиялық нормалауды табиғатты пайдаланудың әр саласына қатысты айқындай келе көптеген қолданбалы мәселелерді шешуге болады. Соның ішінде, жер қойнауын пайдалану саласындағы экологиялық нормалауды жеке негізде толыққанды қалыптастыру бүгінгі күні күн тәртібінде мәселенің бірі болып табылады.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Бринчук М.М. "Экологическое право". Оқу құралы. Консультант Плюс, 2009, 165-бет;
2. Голыченко А.К. "Эколого-правовой словарь" // Экологическое право, №5 2008 ж, 16-бет;
3. Васильева М.И. "Конституционные вопросы совершенствования экологической политики и законодательства об охране окружающей среды" // Экологическое право, 2007, №2 8-бет;
4. Краснова Н.О. "Развитие института экологического нормирования и квалификация законодательства об охране окружающей среды" // Экологическое право, 2010, №6 25-бет;
5. КР Экологиялық Кодексі, 2007 жылғы 9 қаңтардан (2015 жылдағы өзгертулерімен), "Юрист" баспасы;
6. Ямалетдинов Р.Р. "Правовые проблемы обеспечения минерально-сырьевой безопасности Российской Федерации" // Экологическое право, 2013, №3 10-14 беттер.

Мейрамбек Санжар

Ғылыми жетекшісі, Есекеева А.А.

Экологиялық мониторинг

Соңғы жылдары эколог-болжаушылардың арасында ХХ ғасырдың 20-шы жылдарында қоршаған ортаға байланысты қолданылған мониторинг ұғымы кең таралған. Экологиялық мониторинг – антропогендік факторлар әсерінен қоршаған орта жағдайының, биосфера компоненттерінің өзгеруін бақылау, баға беру және болжау жүйесі. Мониторинг ұғымы кең ұғымда экономикада, өнеркәсіпте, және басқа да бақылаулар жүргізілетін салаларда қолданылады. Ғылыми оқулықтарға бұл ұғым Стокгольмдегі БҰҰ-ның ұйымдастыруымен (маусым, 1972 ж.) өткен қоршаған ортаны қорғау жөніндегі конференциядан кейін енді. Қазіргі таңда мониторинг ұғымы негізгі үш түрлі жұмыстардан тұратын қоршаған табиғи ортаны бақылау жүйелері ретінде қарастырылады:

- қоршаған ортаның жағдайын жүйелі түрде бақылау;
 - табиғи және антропогендік факторлардың әсерінен табиғатта болуы мүмкін өзгерістерді болжау;
 - қоршаған орта жағдайын ретке келтіру шараларын басқару.
- Бақылайтын объектілердің ерекшелігіне, түріне және бақылау әдістеріне байланысты мониторингтің бірнеше түрлерін ажыратады, Мысалы:

- Жүргізу әдістері бойынша мониторингтің мынадай түрлері бар:
 - биологиялық (биоиндикаторлар көмегімен);
 - дистанционды (авиациялық және космостық);
 - аналитикалық (химиялық және физико-химиялық талдау).
 - Бақылау объектілері бойынша:
 - қоршаған ортаның жеке компоненттері мониторингі (топырақ, су, ауа);
 - биологиялық мониторинг (өсімдіктер және жануарлар дүниесі).
- Мониторингтің негізгі мақсаттары мен міндеттері төмендегі кестеде көрсетілген.

1.1. Мониторинг туралы жалпы түсінік
Жалпы, «Мониторинг»сөзі латын тілінде «монитор» – «бақылаушы», «сактандырушы» деген мағынаны береді. Желкенді кеменің басқа кемелермен, қайраңдармен, су астынан көтеріліп тұратын жар тастардан (риф)

ҚР-да экологиялық зияншылықтың даму тарихы.....	348
Косжанова С.С., Накишева М.К.	
Жер қойнауын пайдалану саласындағы экологиялық нормалау.....	349
Мейрамбек С., Есекеева А.А.	
Экологиялық мониторинг.....	351
Жұмағали Г.А., Ниямединова Н.А.	
<i>Legal measures for air protection from pollution in the Republic of Kazakhstan</i>	353
Рахметова Н.Ж.	
Қазақстан Республикасында ашықтық шаруашылығын жүргізудің құқықтық реттеу мәселелері.....	355
Сақыбай Е.Ж., Накишева М.К.	
Жерге орналастыру құқықтық қатынастары қатысушыларының құқықтық жағдайы.....	357
Нуркабек Қ.М., Есекеева А.А.	
Қоршаған ортаны қорғау саласындағы халықаралық ынтымақтастық.....	360
Ошакбай А., Есекеева А.А.	
Қазақстан Республикасындағы жер салығы және шетелдік тәжірибе.....	360
Уланов А.Б., Есекеева А.А.	
Жер учаскесін мемлекет мұқтажы үшін алып қою тәртібі.....	361
Киркабакова Ш.Б., Мухаметжанова Ж.Ж., Есекеева А. А.	
Қорлар мен ұлттық парктар жерінің құқықтық режимі.....	363
Бекенов Ш., Рахметов Е.Ш.	
Жеріні аймақтарға бөлудің құқықтық қағидалары.....	365
Меделхан А.Ж., Есекеева А.А.	
Қазақстан Республикасындағы трансшекаралық өзендер проблемасы.....	367
Игиликowa А.К., Джангабулова А.К.	
Экологические преступления.....	368
Касымхан Т.У., Джангабулова А.К.	
Правовое регулирование ответственности в сфере нарушения земельного законодательства.....	370
Нуртай Р.Н., Джангабулова А.К.	
Проблемы правового обеспечения охраны окружающей среды при строительстве атомных электростанций.....	371
Оспан Г.Н., Джангабулова А.К.	
Проблемы правового обеспечения охраны водных ресурсов при выбросе производственных отходов.....	373
Моисеева Е.О., Джангабулова А.К.	
Правовое регулирование атомной энергетики в Республике Казахстан.....	374
Биболов М., Джангабулова А.К.	
Арал аумағындағы қоршаған ортаны қорғауды құқықтық реттеу мәселелері.....	376
Шіркей Қ.Ө., Есекеева А. А.	
Мемлекеттен жеке тұрғын үй соғуға тегін жер алу туралы заң және оның мүмкіншіліктері және жаңа ұсыныстар.....	377
Жақыш А.Ж., Есекеева А.А.	
Жер кадастры: кемшіліктері мен проблемалық мәселелері және шешу жолдары.....	378
Әбдішім Ж., Шайзаданова С., Есекеева А.А.	
Ауыл шаруашылығы жерлерін мелиорациялаудың проблемалары және оларды шешу жолдары.....	380
Ақыпбекова А.	
Экологиялық заңдарды бұзғаны үшін қылмыстық жауапкершілік.....	381
Тілеужанов Ә.Б., Есекеева А.А.	
Антропогендік жердің қоршаған ортаға зияны.....	383
Батильдаева А., Ережелқызы Р.	
Общая права человека на благоприятную окружающую среду в Республике Казахстан.....	384
Бекешева А., Ережелқызы Р.	
Особенности правового режима земель населенных пунктов.....	386
Қазыбаева А.Б., Сериев Б.А.	
Жер ресурстарын мемлекеттік қажеттіліктер үшін алып қою.....	388
Касымбеков Д., Ережелқызы Р.	
Общая характеристика правового регулирования предоставления и изъятия земельных участков.....	391
Серикова А., Ережелқызы Р.	
Нормативная и общая характеристика правового регулирования.....	392